

Notitie

Referentienummer
335434

Datum
18 augustus 2014

Kenmerk
SK

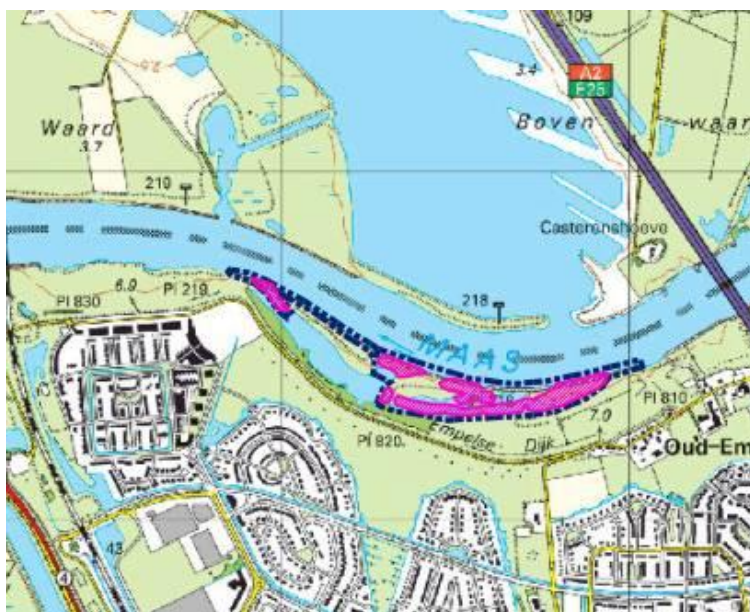
Betreft
Factsheet beoogd beheer Empelse Waard

1 Inleiding

Deze factsheet dient als bijlage bij het 'Beheervoorstel oevers en uiterwaarden KRW3' en geeft een aanzet tot het beheer en onderhoud van de herinrichting van de uiterwaard Empelse Waard. De factsheet kan daarmee niet gezien worden als een volledig beheeroverzicht, maar is een aanvulling op hetgeen in het beheervoorstel is beschreven. Daarbij dient opgemerkt te worden dat het beheervoorstel tijdens de realisatiefase verder uitgewerkt zal worden in een beheer-, onderhouds- en monitoringsplan.

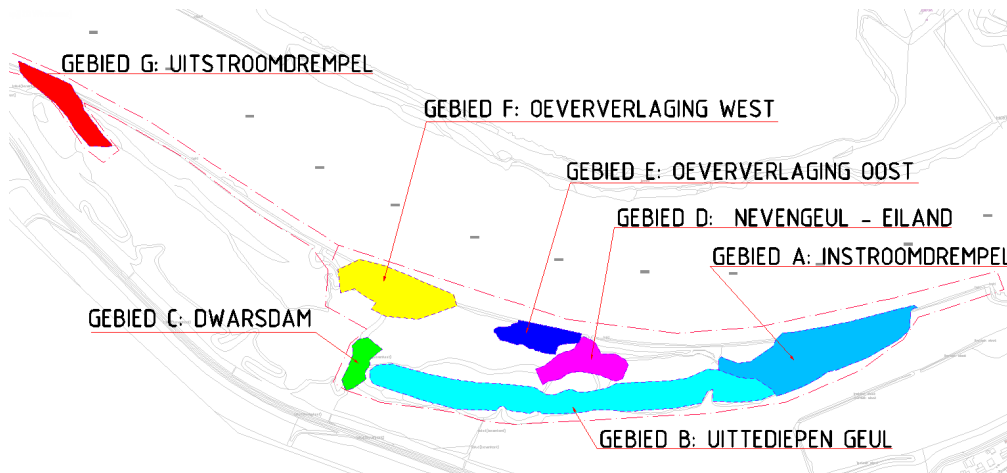
2 Ligging gebied (abiotische uitgangssituatie)

De uiterwaard Empelse Waard is gelegen in de Brabantse gemeente 's-Hertogenbosch op de linkeroever van de Benedenmaas, ten noorden van het dorp Empel. Het gebied is ca. 18 ha groot en ligt binnen de Gemeente 's-Hertogenbosch. Het plangebied wordt begrensd door de Benedenmaas aan de noordzijde en de waterkering van Waterschap Aa en Maas aan de zuidzijde. Op dit moment is het gebied al als natuurgebied in gebruik. De werkzaamheden vinden plaats binnen rkm 217,7 – 218,8. De ligging van het traject is weergegeven in figuur 1.

Figuur 1: Ligging projectgebied Empelse Waard (de blauwe lijn is de projectgrens, het roze gebied het gebied dat wordt vergraven). De werkzaamheden vinden plaats binnen rkm 217,7 – 218,8.

3 Ontwerp op hoofdlijnen

Figuur 2: Ontwerp op hoofdlijnen

Uitgangspunt voor het ontwerp van de Empelse Waard is de huidige situatie. Daarnaast worden een aantal inrichtingsmaatregelen getroffen, die onder andere de geul aantakken op de rivier. In figuur 2 zijn de hoofdlijnen van het ontwerp opgenomen. Inmiddels zijn deze maatregelen in een technische tekening uitgewerkt tot referentieontwerp, die bij het projectplan waterwet zijn gevoegd. Het ontwerp van de Empelse Waard bestaat uit onder andere onderstaande componenten:

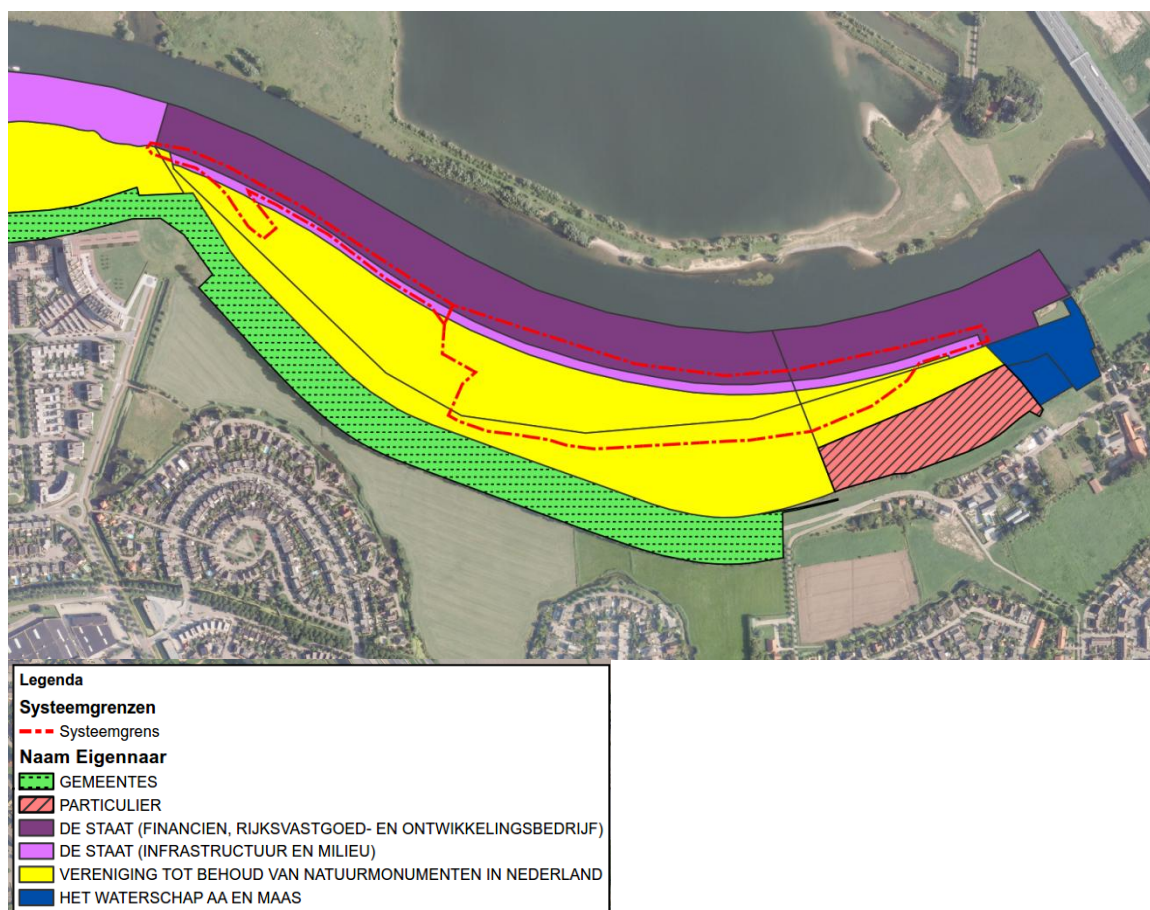
- Het realiseren van vrij erodeerbare oevers langs de Maas
- Het aanleggen van een instroomdrempele die circa 20 dagen per jaar overstroombaar is
- Het verlagen van een deel van de oever tot op het zand, om condities voor stroomdalgraslanden te creëren
- De monding van de geul aan de benedenstroomse zijde uitgraven
- Het verwijderen van de duiker in de huidige dam (midden in de geul) en het aanleggen van een vaste dam (om te snelle erosie in de geul tegen te gaan)
- Het uitbreiden van een deel van de geul, waardoor een bebost eiland ontstaat
- Baggerwerkzaamheden

Door het nemen van deze set van maatregelen zal de uiterwaard ruimer worden, wat leidt tot een waterstandsverlaging. De maatregelen zijn gericht op het vergroten van het areaal ondiep water en nevengeul.

4 Betrokken partijen en verantwoordelijkheden

4.1 Betrokken partijen

De Empelse Waard heeft verschillende grondeigenaren. Het grootste deel van het gebied is in eigendom van Natuurmonumenten. De oevers zijn in eigendom van de Staat (zie figuur 3). Aan de oostzijde is ook nog een deel eigendom van Waterschap Aa en Maas, maar dit valt buiten de plangrens, zoals die in dit beheervoorstel wordt gehanteerd. Een deel van het beschouwde plangebied is in eigendom van een particuliere eigenaar en zal daarom verder buiten beschouwing worden gelaten. Waarschijnlijk zal Natuurmonumenten het beheer gaan voeren, maar hier worden nog nader afspraken over gemaakt. Voorlopig wordt daarom gesproken van de 'terrein-beherende organisatie' (TBO).

Figuur 3: Eigendomskaart van de uiterwaard Empelse Waard (de systeemgrens is de grens waarbinnen maatregelen worden uitgevoerd)

Op een deel van de oever aan de westzijde van het gebied liggen pachtrechten voor de jacht voor de periode tot en met 31 maart 2015 voor de Wildbeheereenheid (WBE) 's-Hertogenbosch. Op een deel van de Maasoever is ook sprake van medegebruik, dit houdt in dat deze oevers gebruikt mogen worden voor bv. struinen en vissen.

5 Beheer en onderhoud

Tabel 1 geeft een overzicht van het voorgestelde te voeren beheer per object. De nummers corresponderen met de beheerkaart in paragraaf 7 van deze factsheet.

Tabel 1: Te voeren beheer per beheerobject

Nr.	Object	Te voeren beheer	Verantwoordelijke partij
n.v.t.	Overgangsbeheer (overal)	Nader af te stemmen tussen aannemer en de toekomstig beheerder	TBO / aannemer
1	Uiterwaard, zachte oever, incl. dwarsdam	<p>Streefbeeld Stroomdalgraslanden: Verlengde seizoensbegrazing, of soortgelijk beheer. In de eerste 1-3 jaar na realisatie is het aantal GVE (grootvee eenheden) groter.</p> <p>De arealen van de vegetatietypen geven de indicatie dat de verhouding 'glad en ruw' voor een mengklasse ongeveer 85/15 zou moeten zijn: Verwijderen gesloten ruigtevegetaties voor winterseizoen en opslag van houtige gewassen, of soortgelijk</p> <p>Verwijderen drijfvuil/zwerfvuil resp. jaarlijks na hoogwaterseizoen en indien nodig</p> <p>Verwijderen rivierhout (incl. beheer omgevallen (baken)bomen) na hoogwaterseizoen en indien nodig. Als bakenbomen omvallen dienen ze verankerd te worden, voor zover rivierkundig toelaatbaar</p> <p>Overmatige ontwikkeling van akkerdistels wordt door jaarlijks uitmaaaien (of soortgelijk beheer) bestreden tot 50m van buurpercelen.</p> <p>Na hoogwaterseizoen indien nodig herprofiëren steile taluds (als drinkplaats en om verdrinking vee tegen te gaan); plaatsen van afrasteringen en drinkbakken ook mogelijk, ter beoordeling van de beheerder</p> <p>Bij vrijkomen van puin door erosie en daardoor verstoring van het landschap, afvoeren van puin</p> <p>Maatregelen bij overschrijding signaeringslijn en vrijkomende ingegraven oeververdediging</p>	<p>TBO</p> <p>TBO</p> <p>TBO, RWS</p> <p>TBO, RWS</p> <p>TBO</p> <p>TBO</p> <p>RWS (PC Nat)</p> <p>RWS (PC Nat)</p>

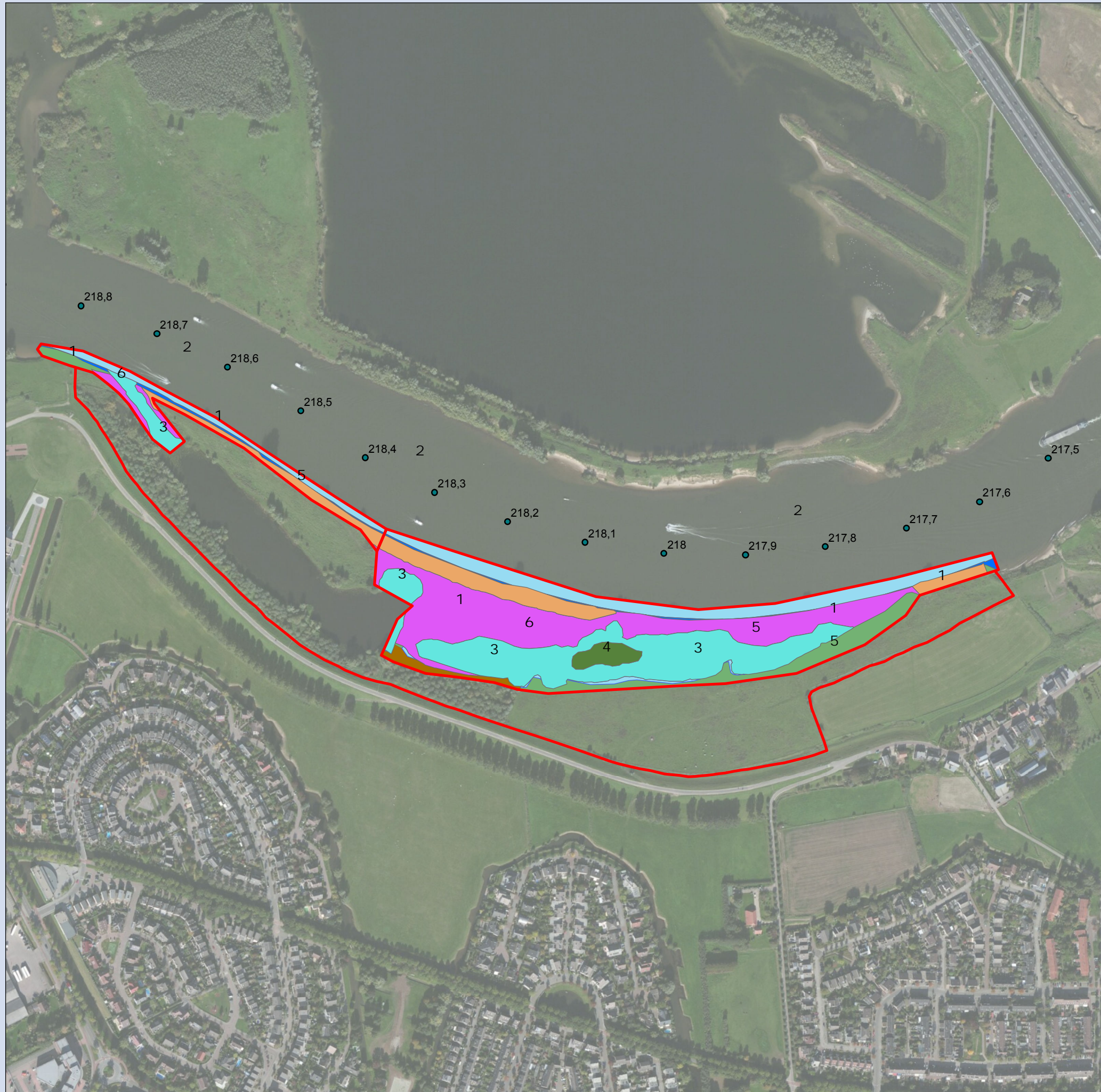
2	Vaarweg	Wegbaggeren oeversediment uit vaarweg-profiel. Incidenteel en aansluiten bij gepland baggeren.	RWS district, via GOVA
3	Nevengeul	Verlengde seizoensbegrazing voor de oever, of soortgelijk.	TBO
4	Eiland in nevengeul	Cyclisch beheer: eens per 40 jaar rooien van bomen	TBO
5	Voorzieningen vee (rasters, klaphekken)	Klein onderhoud / verplaatsen voorzieningen vee nieuwe natuurterreinen	TBO
		Groot onderhoud / Vervangen voorzieningen vee nieuwe natuurterreinen	RWS (PC Nat)
6	Recreatieve voorzieningen	Incidenteel schoonmaken of repareren (na melding of inspectie)	Eigenaar

6 Monitoring, inspectie en handhaving

De monitoring, inspectie en handhaving is beschreven in het beheervoorstel. Voor de uiterwaard Empelse Waard gelden geen aanvullende maatregelen.

7 Beheerkaart

De vegetatiekaart voor het beheer is bij deze factsheet opgenomen. Op de vegetatiekaart zijn de beheerzones en –elementen die in tabel 1 zijn opgenomen, met cijfers weergegeven.

Legenda

- Plangrens
- Vegetatieklassen**
 - 95% natuurlijk grasland en 5% struweel
 - natuurlijk grasland
 - nevengeul
 - zachthout ooibos
- vegetatieklassen**
 - Diepe bedding
 - Maas
 - Productiegrasland
 - Strang
 - Zachthoutstruweel
 - Hectometrering Maas

Beheerkaart Empelsche waard
Natuurvriendelijke oevers Maas KRW3

Opdrachtgever: Rijkswaterstaat PPO
Projectnummer: 335334

Status: concept
Datum: 06-08-2014
Schaal: 1:5.000
Formaat: A3
Tekeningnummer: B 18
Get: NR. - Gef: SK

Grontmij Nederland
Locaties: Roermond

Zernikestraat 17, 5612 HZ Eindhoven
Postbus 1265, 5602 BG Eindhoven
T +31 40 265 12 11
F +31 40 244 37 97
info@grontmij.nl
www.grontmij.nl